

Zhodnotenie roka 2023

Končí sa náročný a turbulentný rok z hľadiska politického aj ekonomického, ktorý sa nemalou mierou podpísal aj pod dianie v našej obci. Napriek tomu, že štát postihla energetická kríza, inflácia, vojna na Ukrajine a hlavne znižovanie podielových daní, sa Obci Hradište pod Vrátnom podarilo hospodáriť s vyrovnaným rozpočtom bez zvyšovania daní a poplatkov za odpady a bez zbytočného zadlžovania obce.

Za úspechy pri riadení verejných financií a zabezpečovania poriadku považujem najmä nasledovné skutočnosti.

V oblasti **financií** sa podarilo v tomto roku úplne splatiť úver v súvislosti s Rekonštrukciou a dostavbou kultúrneho domu. Počas úradníckej vlády nám bolo odpustené splácanie bezúročnej finančnej výpomoci zo strany MF SR v súvislosti s pandemiou COVID-19 vo výške 12.491 €. Úver na Multifunkčný športový areál spolu s úverom na Výstavbu šatne a WC k budove TJ k 15.12.2023 činil spolu 70.166 € Prima banke. Istina prekleňovacieho úveru na výstavbu šatne vo výške 27.191 € bude splatená ihneď po zaplatení zo strany Pôdohospodárskej platobnej agentúry. Obci sa v tomto roku podarilo za úroveň vytriedenia komunálneho odpadu 42,43% získať z envirofondu príspevok vo výške 1.027 €.

Zo strany Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a.s. boli v tomto roku vyplácané vlastníkom pozemkov náhrady za zriadenie vecného bremena, v súvislosti so stavbou „Rozšírenie vodného zdroja Holdošov Mlyn“, kde sa zástupcom obce podarilo vyrokovať výhodnejšie ceny náhrady, než aká bola pôvodne navrhnutá zo strany BVS.

V máji postihli našu obec záplavy, následkom ktorých boli znečistené miestne komunikácie, zanešené potoky a zničená prístupová komunikácia k chate nad hájenkou. Postihnuté boli najviac časti obce Šutinky, Kút a Rad. Starosta obce na základe tejto mimoriadnej udalosti vyhlásil mimoriadnu situáciu, ktorá trvala od 24.5.2023 do 31.5.2023. Obci bola schválená zo strany Ministerstva vnútra SR náhrada škôd vo výške 6.387 €. V tejto súvislosti patrí vďaka najmä hasičom, ale aj ostatným dobrovoľníkom, ktorí pomáhali pri záchranných prácach.

Úspechom môžeme nazvať aj výhodne vyrokované ceny elektrickej energie a plynu pre rok 2023 s tým, že sme nemuseli pristúpiť k úplnému vypínaniu verejného osvetlenia počas roka, ani obmedzovaniu základných služieb obyvateľstvu (zimná a letná údržba ciest a verejných priestranstiev), či kultúrnych podujatí.

V oblasti **investícií a nákupov drobného majetku** obec realizovala v priebehu roka nasledovné projekty a nákupy.

Obec v tomto roku dokončila **prístavbu šatní TJ**, kde vznikla nová miestnosť a sprcha pre rozhodcu, nové toalety pre futbalistov aj verejnosť a nová samostatná žumpa pre novú aj pôvodnú časť budovy TJ. Tento projekt bol financovaný čiastočne komerčným úverom a z európskych zdrojov z Programu rozvoja vidieka cez MAS Podhoran, pričom momentálne prebieha kontrola zo strany Pôdohospodárskej platobnej agentúry.

Vďaka výbornej spolupráci a príspevku vedenia, ale aj radových členov TJ Družstevník Hradište a viacerých sponzorov sa podarilo spoločnými silami zrekonštruovať pôvodné kabíny. Iným dispozičným riešením vznikli samostatne oddelené priestory pre domácich, aj hostí. Boli zrekonštruované sprchy a šatne pre futbalistov a vybudované nové rozvody vody a elektriny. Zrekonštruované šatne boli verejnosti predstavené pri príležitosti Dňa detí 3.6.2023.

Z dotácie TTSK sa nám podarilo získať pivné sety (10 skladacích stolov a 20 lavíc) do kultúrneho domu. Z ušetrených vlastných prostriedkov bol vybudovaný kamerový systém na futbalovom ihrisku, zrekonštruovaný sklad riadov na obecnom úrade, zakúpená nová výbava náradia do dielne obecného úradu a 4 ks nových lavičiek na detskom ihrisku pri kultúrnom dome. V tejto súvislosti ďakujem všetkým zúčastneným, ktorí pomohli s osádzaním lavičiek.

Obci sa podarilo získať od spoločnosti Arcelor Mittal Tailored Blanks Senica, s.r.o. darom 3 kusy počítačov značky Dell do učebne informatiky.

Základná škola s materskou školou zorganizovala v tomto roku Detský karneval aj Vianočnú tržnicu v kultúrnom dome s vynikajúcim programom za vysokej účasti verejnosti, za čo patrí poďakovanie všetkým pedagogičkám, ale aj ostatným zamestnancom ZŠ s MŠ, podporovateľom a sponzorom. V júni sa uskutočnila voľba riaditeľa, kde bola opätovne zvolená Mgr. Andrea Boleb-

ruchová na ďalšie funkčné obdobie. Od 1. septembra došlo k zmene na poste zástupkyne pre materskú školu. Novou zástupkyňou sa stala Bc. Zlatica Sopóciová. Obom pedagogičkám srdečne gratulujem a želám veľa tvorivých síl.

Obec počas roka žila bohatým **kultúrnym životom**. DHZ pokračovalo druhým rokom v ručnom stavaní mája sprevádzanom programom detí z MŠ a tradičným vystúpením DH Hradišťanka.

Okrem iných vystupujúcich bol hosťom festivalu folku a country – Vrátnofest aj Peter Cmorík. Popri ostatných sponzorských príspevkoch sa nám podarilo získať na podujatie Vrátnofest aj podporu Trnavského samosprávneho kraja vo výške 1000 €.

Leto patrilo výročiam miestnych organizácií. DHZ oslávilo 130. výročie svojho vzniku a spolu s predsedom a viacerými členmi som sa v máji zúčastnil Púte hasičov v Šaštíne-Strážoch pri príležitosti 100. výročia založenia Okresnej hasičskej jednoty. Poľovnícke združenie Hradište-Osuské si pripomenulo 50. výročie zlúčenia.

V auguste zorganizovala DH Hradišťanka tradičnú prehliadku dychových hudieb za vysokej účasti verejnosti.

Stretnutie jubilatov, rodákov 70-nikov a dôchodcov v októbri v sále kultúrneho domu popri vystúpení žiakov a detí z miestnej Základnej školy s materskou školou a DH Hradišťanky obohatil svojím hudobným programom aj folklórny súbor Skaličan s cimbalom. Dňa 11.11.2023 sme si pri pomníku padlým v rámci Dňa červených makov položením venca a zapálením sviečok za účasti členov JDS a miestnej verejnosti uctili obeť vojen. V tejto súvislosti špeciálne ďakujem za kvetinovú výzdobu okolia pomníka pani Jozefine Vulganovej.

Témou besedy na 1. adventnú nedeľu bola Naša stará škola podľa rovnomenného názvu knihy autorky Mgr. Aleny Vaškovej, ktorá mapuje históriu pôvodnej Rímskokatolíckej ľudovej školy v našej obci. Knihu pokrstila Prof. PhDr. Eva Fordinálová, CSc., ktorá začínala svoju pedagogickú dráhu práve v tejto našej škole. Diskusiu doplnil historickým pohľadom aj PhDr. Matúš Valihora z Brezovej pod Bradlom. Hudobne sprevádzal podujatie detský súbor pod vedením Ing. Moniky Pirohovej s klavírnym doprovodom Miroslava Vaška.

Celé dianie a bohatý kultúrno-spoločenský život existuje najmä vďaka aktívnej účasti spoločenských organizácií, ktoré v obci pôsobia, a s ktorými má obec veľmi dobrú spoluprácu.

V našej obci žije aj veľa aktívnych šikovných a zaujímavých ľudí, ktorí svojou činnosťou rozširujú dobré meno svojmu rodisku – Hradišťu pod Vrátnom. Za mladú generáciu spomeniem veľmi talentovanú atlétku v sedemboji Tamarku Svatíkovú. Držme jej spolu palce, aby mohla reprezentovať Slovensko aj na prestížnych súťažiach v zahraničí, ako sú majstrovstvá Európy, či olympijské hry. Jozef Rak reprezentuje našu obec v podobnom športe, len v inej vekovej kategórii. Na súťažiach veteránov žne jednu medailu za druhou. Matúš Sadloň šíri dobré meno svojej obce v oblasti literatúry a v tomto roku získal prvé miesto za najlepšiu esej vo Varšave. Všetkým spomenutým pripájam svoju gratuláciu k dosiahnutým úspechom a držím im palce v ďalšom snažení. Ak poznáte niekto z našej obce ďalších talentovaných a šikovných ľudí, dajte to vedieť. Pre každú spoločnosť je dobré, ak pozná svojich úspešných spoluobčanov.

V rámci **ochrany životného prostredia** ako súčasť projektu Čistý chotár 2023 sme v jarnom období zorganizovali tradičné upratovanie obce a likvidáciu divokých skládok, kde opäť najvýraznejšou účasťou pomohli členovia Poľovníckeho združenia Hradište-Osuské. O bezpečnosť priebehu celej akcie sa postarali členovia Dobrovoľného hasičského zboru. Zapojili sa aj členovia TJ Družstevník a niektorí jednotlivci. V tejto súvislosti musíme poďakovať tiež rodine Hmirákovskej a mnohým nemenovaným aktivistom za starostlivosť o verejné priestranstvá v obci, ale aj prírodu v jej okolí počas celého roka.

V roku 2023 dobiehal projekt realizovaný cez Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Senici. Obec v rámci projektu „Chyť sa svojej šance“ zamestnávala jedného uchádzača o zamestnanie. V rámci projektu „Podpora udržania pracovných návykov“ pracujú pre obec 3 aktívni pracovníci. Títo takisto prispeli k udržaniu kvalitného prostredia v obci.

Obec plnila počas roka aj úlohy, ktoré jej vyplývajú z **preneseného výkonu štátnej správy**. Referendum 21.1.2023 aj voľby do NR SR 30.9.2023 zvládla obec bez komplikácií.

Niektoré úlohy sa obci z rôznych dôvodov nepodarilo úplne splniť. Nepodarilo sa nám odhaliť všetkých tvorcov čiernych skládok a úplne zamedziť vytváraniu nových. Obec z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov v jednotlivých štátnych sektoroch nezískala dotáciu z envirofondu na nákup kompostérov do každej domácnosti, ani nenávratný finančný príspevok z MIRRI SR na

vybudovanie detského ihriska v areáli ZŠ s MŠ, ani dotáciu na stavebný projekt cyklotrasy Hradište-Brezová z TTSK k územnému a stavebnému konaniu a zatiaľ nebola zo strany vlády vyhlásená výzva na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok na rekonštrukciu miestnych komunikácií, aby sme mohli zrealizovať rekonštrukciu cesty v Dolnom konci. Písanie žiadostí o rôzne granty a dotácie na jednotlivé štátne sektory si vyžaduje mimoriadne úsilie a rozsiahlu administratívnu činnosť zo strany zamestnancov obce, ako aj finančné náklady na externých spracovateľov stavebných dokumentácií a analýz, ktoré sú povinnými prílohami k žiadosťiam, no napriek maximálnemu úsiliu nie všetky žiadosti sú úspešné. Dôvodom býva najčastejšie nedostatok finančných prostriedkov a veľký počet žiadostí, kedy sa vyhlasovateľ výzvy rozhodne, že podporí projekty napr. len veľkých miest, združení obcí, prípadne projekty s vysokým spolufinancovaním zo strany žiadateľa. V pláne máme však naďalej využívať granty, prípadne iné cudzie prostriedky z Európskej únie alebo od sponzorov, čoho dôkazom je aj aktuálne znova podaná žiadosť na MIRRI SR na investičný projekt rozsiahlej športovej infraštruktúry v areáli ZŠ s MŠ.

V budúcom roku obec plánuje zrealizovať rekonštrukciu autobusových zastávok v centre obce a opravu brehu havarijného stavu potoka v Kúte pred s.č. 169.

Z dôvodu vysokej inflácie, zvýšenia odvodov za zamestnávateľa súčasnou vládou a parlamentom, predpokladaným klesajúcim trendom počtu detí v ZŠ s MŠ v najbližších 3 rokoch je Obec po 12 rokoch nútená pristúpiť k zvýšeniu daní z nehnuteľností v priemere o 29%. Predpokladaný zvýšený príjem z daní z nehnuteľností v sume 14.000 € ročne od roku 2024 bude postupne použitý na vykrytie chýbajúcich prostriedkov v škole, prípadne zvyšok bude použitý na spolufinancovanie projektov (autobusové zastávky, detské ihrisko v areáli ZŠ s MŠ) a opravu brehov potokov.

Následkom zvýšených nákladov zo strany Technických služieb Senica a zvyšujúceho sa poplatku do envirofonde dochádza od roku 2024 k zvýšeniu poplatku za komunálne odpady o 12,5%. Obec však naďalej ponecháva možnosť odovzdávať drobné stavebné odpady občanom bezplatne.

Záverom môžem konštatovať, že riadením obce neboli spôsobené žiadne škody. Takisto obec nečelila žiadnym exekúciám, pokutám, ani sankciám zo strany štátnych orgánov alebo organizácií, čo potvrdila aj kontrola zo strany okresnej prokuratúry na úseku povoľovania drobných stavieb, Sociálnej poisťovne na úseku odvodov za zamestnávateľa a zamestnancov, ako aj kontrola zo strany Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v základnej škole, materskej škole a školskej jedálni.

Chcem preto oceniť príkladnú pomoc pri rozvoji obce a poďakovať hlavne zástupcovi starostu Mgr. Martinovi Masárovi, poslancom obecného zastupiteľstva, kontrolórke obce, všetkým zamestnancom obecného úradu, zamestnancom ZŠ s MŠ, predsedom a členom všetkých spoločenských organizácií pôsobiacich v obci, sponzorom a v neposlednom rade všetkým občanom, ktorí svojou trpezlivosťou, podporou, ale aj aktívnym pričinením prispievajú k rozvoju našej obce.

Lukáš Piroha
starosta obce Hradište pod Vrátnom

V Hradišti pod Vrátnom 15.12.2023